

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2003/89/EF

af 10. november 2003

om ændring af direktiv 2000/13/EF for så vidt angår angivelse af ingredienser i fødevarer

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽²⁾,

efter proceduren i traktatens artikel 251 ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) For at opnå et højt niveau for beskyttelse af forbrugernes sundhed og garantere deres ret til information må der sikres hensigtsmæssig forbrugeroplysning om fødevarer (levnedsmidler), bl.a. ved at alle ingredienser fremgår af mærkningen.

(2) Ifølge artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF af 20. marts 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne levnedsmidler ⁽⁴⁾ er visse stoffer undtaget fra den obligatoriske angivelse i ingredienslisten.

(3) Visse ingredienser eller andre stoffer, der anvendes ved fremstillingen af fødevarer og stadig findes i dem, forårsager allergier eller intolerans hos forbrugerne, og disse allergier og denne intolerans udgør i visse tilfælde en helbredsrisiko for de berørte personer.

(4) Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler, der er nedsat ved artikel 1 i Kommissionens afgørelse 97/579/EF ⁽⁵⁾, har erklæret, at incidensen af fødevareallergi er så høj, at det påvirker mange menneskers liv ved at forårsage sygdomme, der kan være såvel godartede som potentielt dødelige.

(5) Komitéen har anerkendt, at de almindeligste fødevareallergener bl.a. er komælk, frugt, bælgrugter (især jordnødder og soja), æg, krebsdyr, nødder, fisk, grøntsager (selleri og andre fødevarer fra skærmpantefamilien) samt hvede og andre kornarter.

(6) De almindeligste fødevareallergener indgår i en lang række forarbejdede fødevarer.

(7) Komitéen har også noteret, at tilsætningsstoffer til fødevarer kan forårsage uønskede reaktioner, og at det ofte er vanskeligt at undgå tilsætningsstofferne, da de ikke altid fremgår af mærkningen.

(8) Det bør fastsættes, at tilsætningsstoffer, produktionshjælpemidler og andre stoffer med allergene virkninger, som er omfattet af artikel 6, stk. 4, litra a), i direktiv 2000/13/EF, skal mærkes for at sikre forbrugere, der lider af fødevareallergi, fyldestgørende information.

(9) Selv om mærkningen, der henvender sig til alle forbrugere, ikke bør betragtes som den eneste informationskilde og overtage sundhedssektorens rolle, bør man alligevel i videst muligt omfang hjælpe de forbrugere, der lider af allergier eller intolerans, ved at give dem mere fyldestgørende oplysninger om fødevarers sammensætning.

(10) Listen over allergifremkaldende stoffer bør omfatte fødevarer, ingredienser og andre stoffer, der er anerkendt som årsag til overfølsomhed.

(11) For bedre at oplyse alle forbrugere og beskytte bestemte forbrugeres sundhed bør det gøres obligatorisk, at ingredienslisten omfatter alle ingredienser og andre stoffer i den pågældende fødevare. I alkoholholdige drikkevarer bør det gøres obligatorisk, at alle ingredienser med allergen virkning i de pågældende drikkevarer anføres i mærkningen.

(12) Af hensyn til givne tekniske forhold i forbindelse med fremstilling af fødevarer er det nødvendigt at tillade større fleksibilitet med hensyn til angivelsen af ingredienser og andre stoffer, der anvendes i meget små mængder.

⁽¹⁾ EFT C 332 E af 27.11.2001, s. 257 og EFT C 331 E af 31.12.2002, s. 188.

⁽²⁾ EFT C 80 af 3.4.2002, s. 35.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets udtalelse af 11.6.2002 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets fælles holdning af 20.2.2003 (EUT C 102 E af 29.4.2003, s. 16), Europa-Parlamentets holdning af 2.7.2003 (endnu ikke offentliggjort i EUT), Rådets afgørelse af 22.9.2003.

⁽⁴⁾ EFT L 109 af 6.5.2000, s. 29. Ændret ved Kommissionens direktiv 2001/101/EF (EFT L 310 af 28.11.2001, s. 19).

⁽⁵⁾ EFT L 237 af 28.8.1997, s. 18. Ændret ved afgørelse 2000/443/EF (EFT L 179 af 18.7.2000, s. 13).

(13) For at følge med udviklingen i den videnskabelige viden og de fremskridt, der gøres med hensyn til de teknologiske muligheder for at fjerne de allergene egenskaber i ingredienser og andre stoffer og for at beskytte forbrugerne mod nye fødevareallergener og undgå unødvendige krav om mærkning er det vigtigt, at ingredienslisten hurtigt kan revideres, hvis det bliver nødvendigt, ved at visse ingredienser eller stoffer tilføjes eller slettes. Revisionen bør foretages på grundlag af videnskabelige kriterier, der fastsættes af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet, som er oprettet ved forordning (EF) nr. 178/2002⁽¹⁾, og bør have form af tekniske gennemførelsesforanstaltninger, som bør vedtages af Kommissionen for at gøre proceduren enklere og hurtigere. Kommissionen bør om nødvendigt ligeledes fastsætte tekniske retningslinjer for fortolkningen af bilag IIIa.

(14) Direktiv 2000/13/EF bør derfor ændres —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I direktiv 2000/13/EF foretages følgende ændringer:

1) Artikel 6 ændres således:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Ingredienslisten angives i overensstemmelse med denne artikel og med bilag I, II, III og IIIa.«

b) Følgende stykke indsættes:

»3a. En ingrediens som defineret i stk. 4, litra a) og anført i bilag IIIa, angives på mærkningen, hvis den forekommer i drikkevarer som omhandlet i stk. 3, jf. dog de regler for mærkning, der fastsættes i medfør af stk. 3. Angivelsen skal omfatte ordet »indeholder« efterfulgt af den eller de pågældende ingrediensers navn. Angivelsen er imidlertid ikke nødvendig, når ingrediensens specifikke navn allerede indgår i ingredienslisten eller i betegnelsen for drikkevaren.

Detaljerede regler for præsentationen af den i første afsnit omhandlede angivelse kan om nødvendigt vedtages

a) for så vidt angår produkter som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for vin (*) efter proceduren i forordningens artikel 75

b) for så vidt angår produkter som omhandlet i artikel 2, stk. 1, i Rådets forordning (EØF) nr. 1601/91 af 10. juni 1991 om almindelige regler for definition, betegnelse og præsentation af aromatiserede vine, aromatiserede vinbaserede drikkevarer og aromatiserede cocktails af vinprodukter (**) efter proceduren i forordningens artikel 13

c) for så vidt angår produkter som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 af 29. maj 1989 om fastlæggelse af almindelige regler for definition, betegnelse og præsentation af spiritus (***) efter proceduren i forordningens artikel 14

d) for så vidt angår andre produkter efter proceduren i artikel 20, stk. 2, i dette direktiv.

(*) EFT L 179 af 14.7.1999, s. 1. Senest ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1795/2003 (EUT L 262 af 14.10.2003, s. 13).

(**) EFT L 149 af 14.6.1991, s. 1. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2061/96 (EFT L 277 af 30.10.1996, s. 1).

(***) EFT L 160 af 12.6.1989, s. 1. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 3378/94 (EFT L 366 af 31.12.1994, s. 1).«

c) I stk. 4, litra c) tilføjes følgende nummer:

»iv) stoffer, der ikke er tilsætningsstoffer, men som anvendes på samme måde og med samme formål som produktionshjælpemidler, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form.«

d) Stk. 5, andet afsnit, ændres således:

i) Fjerde led affattes således:

»— kan frugter, grøntsager eller svampe, hvoraf ingen vægtmæssigt udgør en hovedbestanddel, og hvis mængdeforhold kan variere, når de anvendes blandet som ingredienser i et levnedsmiddel, i ingredienslisten grupperes under betegnelsen »frugt«, »grøntsager« eller »svampe« efterfulgt af angivelsen »i variabelt mængdeforhold« umiddelbart efterfulgt af en opregning af de pågældende frugter, grøntsager eller svampe; i så fald angives blandingen i ingredienslisten i overensstemmelse med første afsnit på grundlag af de anvendte frugters, grøntsagers eller svampes samlede vægt«

ii) Følgende led indsættes:

»— kan ingredienser, der udgør mindre end 2 % af færdigvaren, anføres i en anden rækkefølge efter de øvrige ingredienser

⁽¹⁾ EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 1642/2003 (EUT L 245 af 29.9.2003, s. 4).

- kan ingredienser, der svarer til hinanden eller kan erstatte hinanden, og som kan anvendes til fremstilling eller tilberedning af et levnedsmiddel uden at ændre sammensætning, art eller opfattet værdi, forudsat at de udgør mindre end 2 % af færdigvaren, angives i ingredienslisten med angivelsen »indeholder ... og/eller ...«, hvis mindst én af ikke over to ingredienser forekommer i færdigvaren. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på de tilsætningsstoffer og ingredienser, der er anført i bilag IIIa.

e) Stk. 8, andet afsnit, affattes således:

»Opregningen i henhold til første afsnit er ikke obligatorisk:

- a) når sammensætningen af den sammensatte ingrediens er fastsat i gældende fællesskabsregler, og forudsat at den sammensatte ingrediens udgør mindre end 2 % af færdigvaren; denne bestemmelse finder ikke anvendelse på tilsætningsstoffer, jf. dog stk. 4, litra c)
- b) for sammensatte ingredienser, som består af krydderi- og/eller krydderurtblandinger, der udgør mindre end 2 % af færdigvaren, undtagen tilsætningsstoffer, jf. dog stk. 4, litra c)
- c) når den sammensatte ingrediens er et levnedsmiddel, for hvilket der i fællesskabsreglerne ikke kræves en ingrediensliste.«

f) Følgende stykker indsættes:

»10. Uanset bestemmelserne i stk. 2, stk. 6, andet afsnit, og stk. 8, andet afsnit, angives enhver ingrediens, der er anvendt ved fremstillingen af et levnedsmiddel og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form, og som er anført i bilag IIIa eller hidrører fra en ingrediens, der er anført i bilag IIIa, på mærkningen med en klar henvisning til denne ingrediens' navn.

Den i første afsnit nævnte angivelse er ikke nødvendig, hvis varebetegnelsen klart henviser til den pågældende ingrediens.

Uanset stk. 4, litra c), nr. ii), iii) og iv) betragtes ethvert stof, der er anvendt ved fremstillingen af et levnedsmiddel, og som stadig findes i færdigvaren, eventuelt i ændret form, og som hidrører fra ingredienser, som er anført i bilag IIIa, som en ingrediens og angives på mærkningen med en klar henvisning til navnet på den ingrediens, som det hidrører fra.

11. Listen i bilag IIIa tages systematisk op til revision og ajourføres om nødvendigt på grundlag af den seneste videnskabelige viden. Den første revision finder sted senest den 25. november 2005.

Ajourføring kan også bestå i, at slette ingredienser i bilag IIIa, med hensyn til hvilke det er blevet videnskabeligt bevist, at de ikke kan forårsage uønskede reaktioner. Med henblik herpå kan Kommissionen indtil den 25. august 2004 underrettes om undersøgelser, der pågår med det formål at fastslå, om ingredienser eller stoffer, der hidrører fra ingredienser opført i bilag IIIa, ikke under specifikke omstændigheder kan forventes at forårsage uønskede reaktioner. Kommissionen vedtager senest den 25. november 2004, efter udtalelse fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet, en liste over de ingredienser eller stoffer, der følgelig skal slettes af bilag IIIa, indtil de endelige resultater af de indberettede undersøgelser foreligger eller senest indtil den 25. november 2007.

Ændringer af bilag IIIa kan vedtages efter proceduren i artikel 20, stk. 2, efter udtalelse fra Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet afgivet på grundlag af artikel 29 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 om generelle principper og krav i fødevarerlovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevarerikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevarerikkerhed (*), jf. dog afsnit 2.

Der kan om nødvendigt fastsættes tekniske retningslinjer for fortolkningen af listen i bilag IIIa efter proceduren i artikel 20, stk. 2.

(*) EFT L 31 af 1.2.2002, s. 1. Ændret ved forordning (EF) nr. 1642/2003 (EUT L 245 af 29.9.2003, s. 4).«

- 2) I artikel 19, stk. 2, erstattes »Den Stående Levnedsmiddelkomité, nedsat ved Rådets afgørelse 69/414/EØF« af »Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed, der er nedsat ved forordning (EF) nr. 178/2002«.
- 3) Fodnoten til artikel 19, stk. 2, »EFT L 291 af 29.11.1969, s. 9« slettes.
- 4) I artikel 20, stk. 1, erstattes »Den Stående Levnedsmiddelkomité« af »Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed«.
- 5) I bilag I udgår betegnelserne »kandiserede frugter« og »grøntsager« samt de dertil hørende definitioner.
- 6) Bilaget til dette direktiv indsættes som bilag IIIa.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne vedtager senest den 25. november 2004 de nødvendige love eller administrative bestemmelser for at:

- tillade handel med produkter, der er i overensstemmelse med dette direktiv, fra den 25. november 2004

— forbyde handel med produkter, der ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, fra den 25. november 2005. Produkter, der er bragt i omsætning eller mærket inden dette tidspunkt, og som ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, kan dog sælges, indtil lagrene er tømt.

De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 10. november 2003.

På Europa-Parlamentets vegne

P. COX

Formand

På Rådets vegne

A. MARZANO

Formand

BILAG

»BILAG IIIa

Ingredienser omhandlet i artikel 6, stk. 3a, artikel 10 og 11

Glutenholdige kornprodukter (dvs. hvede, rug, byg, havre, spelt, kamut eller hybridiserede stammer heraf) og produkter på basis heraf

Krebsdyr og produkter på basis af krebsdyr

Æg og produkter på basis af æg

Fisk og produkter på basis af fisk

Jordnødder og produkter på basis af jordnødder

Soja og produkter på basis af soja

Mælk og produkter på basis af mælk (herunder laktose)

Nødder, dvs. mandel (*Amygdalus communis* L.), hasselnød (*Corylus avellana*), valnød (*Juglans regia*), akajonnød (*Anacardium occidentale*), pekannød (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), paranød (*Bertholletia excelsa*), pistacienød (*Pistacia vera*), queenslandnød (*Macadamia ternifolia*) og produkter på basis heraf

Selleri og produkter på basis af selleri

Sennep og produkter på basis af sennep

Sesamfrø og produkter på basis af sesamfrø

Svovldioxid og sulfitter i koncentrationer på over 10 mg/kg eller 10 mg/liter udtrykt som SO₂.«
